

DE VLAAMSE MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN BRUSSEL

NOTA VOOR DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Besluit van de Vlaamse Regering houdende de vastlegging van de pakketten van digitale frequenties die zullen worden vrijgegeven tijdens een tweede vergelijkende toets voor het verkrijgen van een vergunning voor het aanbieden van een etheromroepnetwerk en de bijhorende zendvergunningen, bestemd voor het aanbod van vrij te ontvangen radio-omroepprogramma's
Tweede principiële goedkeuring

1. SITUERING

Op 9 maart 2018 keurde de Vlaamse Regering het bovenvermelde besluit voor een eerste maal principieel goed (VR 2018 0903 DOC.0213): in uitvoering van de nota aan de Vlaamse Regering organiseerde het departement CJM over dit besluit een raadpleging en werd het besluit voorgelegd aan de sectorraad Media van de Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media.

1.a. Raadpleging

Op 13 maart 2018 startte het departement CJM met de raadpleging over dit besluit, een raadpleging die eindigde op 13 april 2018 middernacht. Het verslag van die raadpleging gaat als bijlage op deze nota.

De voornaamste bedenkingen en vragen die volgen uit deze raadpleging kunnen als volgt worden samengevat:

- De meest voorkomende opmerking is dat de samenvoeging van de 5A/5D tot een landelijke dekking problemen zou opleveren omdat bepaalde eindapparaten (waaronder autoradio's) geen vloeiende transitie maken van de ene naar de andere frequentie. Deze opmerking alsook het bestaan van documenten met een visuele voorstelling van de geografische strook werd door bepaalde spelers reeds in het verleden ter kennis gebracht. In antwoord op de opmerking kan gesteld worden:

De uitbouw van het 5A/5D netwerk, met name onder andere de plaatsing van het aantal zendmasten, bepaalt de dekking en de ontvangst.

Wanneer er zich potentieel een onderbreking van het audiosignaal zou voordoen, kan dit liggen aan de implementatie van 'service following' door de DAB+ ontvanger. De ervaring is dat 'service following' in de meeste gevallen goed werkt zonder onderbreking van het audiosignaal. (Auto)radio's schakelen via een andere ontvanger op de achtergrond om naar een ander kanaal als de huidige ontvangst te slecht wordt, zodat zonder onderbreking kan

worden geluisterd naar het radiostation. Als er een klein gebied is met overlap in dekking, wordt een DAB+ ontvanger gedwongen om vaak te schakelen in het grensgebied. Als de operator er voor kiest om de overlap van service gebied 5A/5D groter te maken, hoeft de ontvanger minder te schakelen.

De mate waarin de 'service following' werkt, heeft dus vooral te maken met het ontwerp en de uitrol van het 5A/5D netwerk te maken.

- Aangaande het betrekken van de lokale radio-omroeporganisaties bij de roll-out van DAB+, wordt verwezen naar punt 1.b van deze nota, waar wordt ingegaan op een gelijkaardige vraag die wordt gesteld in het advies van de sectorraad Media bij dit besluit.
- Met betrekking tot de pistes en de drie vragen die (voorop)gesteld werden in de Conceptnota radio (VR 2016 1305 DOC.0476-1) en die bepaalde spelers opnieuw aanhalen, kan het volgende worden gesteld:
 - o De regionale ontkoppeling van de Radio 2 kanalen van de VRT verschuiven van de bestaande mux van de VRT naar de nieuwe mux 5A en 5D en de restcapaciteit invullen met commerciële omroepen voor landelijke dekking werd niet opportuun geacht: de co-existentie van zowel commerciële als publieke omroepen op éénzelfde mux zou contractueel problemen tussen de VRT en Norkring kunnen geven die vandaag een contract hebben voor de verspreiding van de ganse 12A-mux. De co-existentie (contractueel en technisch) zou zich niet enkel voordoen op de momenteel aan de VRT toegekende 12A, maar ook aan de 5A/5D.
 - o De aangehaalde piste van de opsplitsing van het aan Norkring toegekende DVB-T kanaal 10 kan evenmin gezien de licentie en gezien het feit dat Norkring effectief een zendvergunning heeft voor uitzendingen via DVB-T op kanaal 10.
 - o Het vooropgestelde naar de markt brengen van 5A/5D gebeurt via voorliggend besluit.
- Een aantal spelers stelt de vraag waarom kanaal 10 niet vrijgemaakt kon worden voor DAB+ toepassingen.
In antwoord hierop moet gesteld worden dat voor dit kanaal momenteel en tot 2024 een licentie als televisie-omroepnetwerk is toegekend aan NV Norkring België, een licentie die bij beslissing van 22 juni 2009 toegekend werd door de Regulator.
- Wat betreft het feit dat bepaalde spelers er op alluderen dat de erkende licentiehouder zich niet zou houden aan of inbreuken zou plegen op de voorwaarden van de licentie zoals bepaald in het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2008 betreffende de voorwaarden en procedure voor het verkrijgen van een licentie voor het aanbieden van een radio- of televisieomroepnetwerk en de bijbehorende zendvergunningen, is het zo dat het toezicht op de naleving van het mediadecreet en de uitvoeringsbesluiten onder de autonome bevoegdheid van de Vlaamse Regulator voor de Media ressorteert, die ambtshalve of na klacht kan optreden. De Vlaamse Regering zelf heeft in deze geen sanctionerende bevoegdheid.

1.b. Advies van de sectorraad Media

Op 5 april 2018 bracht de sectorraad Media advies uit over voorliggend besluit. De sectorraad drukt in de eerste plaats haar tevredenheid uit met het feit dat de aanpassingen worden gedaan om ruimte te geven aan radio-omroepen die verplicht worden uit te zenden via DAB+.

Daarnaast vraagt de sectorraad dat de Vlaamse Regering een beleidskeuze maakt aangaande de lokale radio's i.v.m. de mogelijke overstap naar DAB+ en deze keuze expliciteert, motiveert en het debat hierover voert.

De vraag naar en de noodzaak om capaciteit te gaan voorzien die ook lokale radio's in staat stellen om uit te zenden op DAB+ is niet nieuw; op lange(re) termijn is het niet alleen nuttig, maar ook noodzakelijk om een analyse te maken over de switch-on van lokale radio's op DAB+ en de switch-over te maken van analoge FM radio naar digitale radio. Alleen moet dit alles deel uitmaken van een gefaseerd proces:

- om van DAB+ een succes te maken is er voor geopteerd om de erkenningen van de landelijke radio-omroepen enkel voor een beperkt aantal jaar te verlengen en deze verlenging gepaard te laten gaan met het verplicht gaan uitzenden in DAB+. Door de grote/grootste omroepen te verplichten in te zetten op DAB+ kan je pas een kritische massa van de bevolking gaan bereiken die de overschakeling maakt. Daarnaast is het de intentie van de Vlaamse Regering om ook de netwerkradio's te gaan verplichten via DAB+ te gaan uitzenden via een voorontwerp van decreet tot aanpassing van het mediadecreet dat reeds een eerste maal principieel werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering (VR 2018 3003 DOC.0324-1bis).
- Voor de vrijgave van DAB+ spectrum voor lokale radio's is het enerzijds zoeken naar de capaciteit - het beschikbare spectrum is nu eenmaal niet onuitputtelijk – en anderzijds ook de impact van de hertekening van het lokaal radiolandschap zoals dit de afgelopen maanden heeft plaatsgevonden, af te wachten. Eenmaal de leefbaarheid bewezen is van deze nieuwe lokale radio-omroeporganisaties en eenmaal een kritische massa gebruikers gekozen heeft voor digitale radio (desgevallend onder de vorm van DAB+), kan ook voor lokale radio's een doorstart worden genomen. In tegenstelling ook tot de landelijke radio-omroeporganisaties hebben de lokale radio-omroepen niet een beperkte verlenging gekregen van hun erkenning, maar werden nieuwe erkenningen uitgereikt voor de volle periode van 9 jaar.
- In de marge van dit alles stelt zich bovendien de vraag of het digitaal radioluisteren op andere manieren dan via broadcast FM of DAB+, namelijk via streaming, via apps en via internet-gebaseerde toepassingen, niet de bovenhand zal nemen op langere termijn. In die filosofie is ook in het mediadecreet ingeschreven dat er tweejaarlijkse een meting komt naar digitaal radioluisteren, waarvan DAB+ één van de vormen uitmaakt.

De Vlaamse Regering zal verder op langere termijn zoeken naar oplossingen om capaciteit voor DAB+ voor lokale radio-omroep vrij te maken of te vinden. Momenteel is de urgentie van dergelijke capaciteit onvoldoende aangetoond. In afwachting kan via voorliggend besluit m.b.t. het vrijkomen/vrijgeven van capaciteit van de 5A en 5D verder uitvoering gegeven worden aan de beleidsintentie om de DAB+ penetratie te doen stijgen.

In een laatste punt vraagt de sectorraad om enerzijds een economische analyse te maken van de markt en anderzijds concurrentie-stimulerende maatregelen te overwegen alsook toe te zien op voorwaarden voor toegang tot het DAB+ netwerk.

Dergelijke maatregelen houdende respectievelijk een vorm in van analyse van de mediaconcentratie in Vlaanderen. Dit wordt vandaag door de Vlaamse Regulator voor de Media uitgevoerd via een jaarlijks rapport. Wat betreft het tweede punt van toegang tot het DAB+ netwerk, is het zo dat dit de sectorspecifieke ex-ante regulering inhoudt van elektronische communicatienetwerken. Dit valt onder de bevoegdheid van de Vlaamse Regulator voor de Media.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Verwezen wordt naar het dossier zoals het op 9 maart 2018 werd goedgekeurd (VR 2018 0903 DOC.0213).

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Verwezen wordt naar het dossier zoals het op 9 maart 2018 werd goedgekeurd (VR 2018 0903 DOC.0213).

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Verwezen wordt naar het dossier zoals het op 9 maart 2018 werd goedgekeurd (VR 2018 0903 DOC.0213).

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Verwezen wordt naar het dossier zoals het op 9 maart 2018 werd goedgekeurd (VR 2018 0903 DOC.0213).

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering

- hecht haar tweede principiële goedkeuring aan voorliggend ontwerp van besluit;
- belast de Minister, bevoegd voor het mediabeleid, over vornoemd besluit het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

Sven Gatz

Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel

Bijlagen

1. Verslag van het departement CJM over de raadpleging dd. 20.4.18
2. Advies van de sectorraad Media van de SARC dd 5.4.18
3. Besluit van de Vlaamse Regering houdende de vastlegging van de pakketten van digitale frequenties die zullen worden vrijgegeven tijdens een tweede vergelijkende toets voor het verkrijgen van een vergunning voor het aanbieden van een etheromroepnetwerk en de bijhorende zendvergunningen, bestemd voor het aanbod van vrij te ontvangen radio-omroepprogramma's